

Haarlem

Gemeente Haarlem

Rob van Doorn

wethouder duurzaamheid, wijken en mobiliteit

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Beheer

Datum 11 maart 2013
Ons kenmerk WZ/OGV/2013/93754
Contactpersoon DM van Esterik
Doorkiesnummer 023-5113380
E-mail esteridm@haarlem.nl
Bijlage(n) Voorbeeldofferte.
Onderwerp Maatregelen meeuwenoverlast.

Geachte commissieleden,

Met deze brief breng ik u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen om de meeuwenoverlast te beheersen en in het bijzonder de keuze tot het wel of niet treffen van maatregelen tot het verlagen van het broedsucces.

In mijn brieven van het afgelopen jaar heb ik u reeds geïnformeerd over de voorlichting die de gemeente verstrekt en de preventieve maatregelen die zijn genomen.

In kort bestek:

- *Informatieverstrekking*

Sinds 2011 is er een speciale pagina op de gemeentewebsite gewijd aan de meeuwenoverlast. De achtergronden van de meeuwenoverlast worden verklaard en de actuele ontwikkelingen van deze problematiek bijgehouden.

Op 22 februari 2012 is een gemeentelijke informatieavond gehouden in het natuur- en milieucentrum.

Op verzoek van de wijkraad Kleverpark is het onderwerp uitvoerig toegelicht en besproken op de jaarvergadering van 13 november.

In april, mei en juli vonden publiciteitsacties met posters plaats om het publiek te attenderen.

- *Preventieve maatregelen*

Het ondergronds brengen van de afvalinzameling.

De uitrol van de ondergrondse inzameling over de gehele stad is grotendeels voltooid. Hiermee wordt een belangrijke voedselbron van de meeuwen afgesneden en de overlast door het opentrekken van huisvuilzakken voorkomen.

Haarlem

2

Het aanbrengen van meeuwenwering op de daken van het voormalige Sterrencollege en de basisschool Ter Cleeff. Hierdoor is de overlast rond die gebouwen aanzienlijk afgenomen, echter volgens de laatste meldingen lijken de meeuwen uit te wijken naar andere plekken -veelal daken van particuliere woningen- in de buurt. Overigens heb ik benadrukt dat van het plaatsen van meeuwenwering op deze beide locaties (kosten in totaal € 30.000,--) geen precedentwerking mag uitgaan.

Aanvullend ligt nu de keuze voor om al of niet een campagne te starten met als doel de meeuwenoverlast op daken van woningen plaatselijk te verminderen door het verlagen van het broedsucces. De kosten hiervan bedragen voor één seizoen ca. € 35.000,--. Een overzicht van de werkzaamheden en de geraamde kosten staan in de bijgevoegde voorbeeldofferte. Indien de keuze wordt gemaakt om de campagne te starten moet worden bedacht dat deze meerdere jaren (ca. vijf jaar = € 175.000) moet gebeuren om de invloed op de populatie-ontwikkeling van de meeuwen en het effect van de maatregel te kunnen monitoren.

Het Ministerie van EL&I heeft toegezegd om een ontheffing te verstrekken om op daken, aan de hand van meldingen van bewoners of eigenaren, eieren in meeuwenesten te verwisselen of te behandelen zodat er geen broedsucces is. Door deze maatregel zal de (geluids)overlast die de meeuwen veroorzaken, plaatselijk kunnen afnemen. Echter, op de betreffende daken zullen de oudervogels veelal nog lang bij het betreffende nest aanwezig blijven onder het maken van geluiden.

In Leiden zijn de laatste zeven jaar ruim 250 nesten per jaar behandeld. Er kan gesteld worden dat de (geluids)overlast bij de incidentele woningen is verminderd. Evenzo is feitelijk waargenomen dat de meeuwenoverlast in Leiden als geheel, over die periode niet duidelijk is afgenomen. De gemeente Den Haag paste ook de maatregel van het eieren verwisselen toe maar is hiermee gestopt omdat men concludeerde dat het effect te beperkt was. Dat het plaatselijk verlagen van het broedsucces de geluidsoverlast als geheel niet doet afnemen komt onder meer doordat vele nesten niet worden opgemerkt, nesten door fysieke omstandigheden moeilijk bereikbaar zijn of geen toestemming van de eigenaar wordt verkregen tot het treffen van maatregelen.

Uitvoering

Het verwisselen of behandelen van de meeuweneieren dient te worden toegepast in een campagne die van half april tot eind juni duurt. Dit zal vergezeld moeten gaan van adequate voorlichting om de potentiële melders van de overlast te informeren. Tussen eind april en half juni zal een aannemer dagelijks bezig zijn met het onderhouden van contact met

Haarlem

3

bewoners, het behandelen of wisselen van eieren en het monitoren van het verloop.

Aan het ministerie zal jaarlijks een rapportage moeten worden overgelegd met een monitoringsverslag. Dit maakt deel uit van de voorwaarden waaronder de ontheffing wordt verstrekt. De andere voorwaarden zijn: een actieve voorlichting over het verschijnsel en het nemen van preventieve maatregelen zoals het ondergronds brengen van de afvalinzameling. Aan deze laatste voorwaarden wordt in Haarlem voldaan, zoals eerder in deze brief omschreven. Tenslotte moet aannemelijk worden gemaakt dat de meeuwenpopulatie als geheel door deze maatregel niet zal afnemen.

Conclusie

Tot op heden heeft de gemeente de problematiek van de meeuwenoverlast aangepakt door het geven van uitgebreide voorlichting en het communiceren met wijkraden en bewoners en flankerende maatregelen als het ondergronds brengen van afvalinzameling. Deze aanpak zal onverminderd worden voortgezet. Daarnaast zijn er op twee locaties in het Kleverpark, meeuwenwerende voorzieningen op grote dakoppervlakken gemonteerd. Het gevolg hiervan is dat de overlast rondom deze gebouwen is verminderd maar zich naar elders in de wijk, op veelal particuliere daken, te hebben verplaatst. Met betrekking tot het verwisselen of behandelen van meeuweneieren ben ik van mening dat deze maatregel, overwegende het magere resultaat afgezet tegen de kosten, onvoldoende bijdraagt aan het verminderen van de overlast. Graag blijf ik met u in overleg over de beoogde effecten en daarbij behorende aanpak van de meeuwenoverlast.

Met vriendelijke groet,

Rob van Doorn

Gemeente Haarlem
T.a.v.: dhr. N van Esterik
Haarlem
Per email

Conceptofferte

betreft: Meeuwen populatiebeheer
soort: Kleine en Grote Mantelmeeuw, Zilvermeeuw, Kokmeeuw, Visdiefje, andere soorten?
locatie: Gemeente Haarlem, bebouwde kom.
datum: 14 februari 2013
offertenummer: **2013116**

Geachte heer Van Esterik,

Naar aanleiding van ons gesprek over populatiebeheer van meeuwen en sternenvilgers wil ik u geheel vrijblijvend het volgende voorstellen. Deze conceptofferte is bedoeld als handvat en richtlijn hoe een goed populatiebeheerplan met preventieve handelingen er uit kan zien.

Allereerst pleiten wij voor een transparante verslaglegging die dagelijks inzichtelijk is voor u als opdrachtgever. Dit bereiken wij door onze iPMP systeem in te zetten. Daarmee wordt elk nest van een unieke (bar)code voorzien en wordt alles overzichtelijk geregistreerd. Hieronder meer daarover.

Plan van aanpak

De ontheffingverlener (provincie of Dienst Regelingen) zal waarschijnlijk structuur willen zien in het hoe en waarom van het populatiebeheer. Communicatie met de burger zal hierbij centraal staan maar ook goede registratie, rapportage en terugkoppeling van de behaalde resultaten. In het rapport zal naar verloop van tijd ook een trendanalyse opgenomen kunnen worden.

Wij kunnen u als volgt van dienst zijn:

1. Ondersteuning bij de ontheffingaanvraag
2. Opstellen plan van aanpak
3. Nestmeldingen bezoeken (registratie + preventie)
4. Opvolging nestmeldingen
5. Eindrapportage

1. Ondersteuning bij de ontheffingaanvraag

Wij vragen regelmatig ontheffingen in het kader van de flora en faunawet aan. Wellicht kunnen we u ondersteunen of de gehele aanvraag voor u uitvoeren. Uiteraard zal de tenaamgestelde aanvrager altijd de gemeente zijn.

2. Opstellen plan van aanpak

Op basis van de inhoud van de ontheffing (meeuwensoorten, toegestane verjaag-, nestbeheer- en verstoringsmethodes) kunnen wij een plan van aanpak opstellen. Hierin worden alle betrokken partijen benoemd, de wijze van communiceren en de afspraken over de te volgen werkwijzen. Verder stellen we een vergaderplanning vast waaraan alle disciplines deelnemen (gemeente, uitvoerders, vertegenwoordigers van burgerinitiatieven).

3. Nestmeldingen opvolgen (registratie + preventie)

- a. De ontvangen meldingen (via een telefonisch / emailmeldpunt bij de gemeente?) worden zo snel als mogelijk opgevolgd. Binnen 1 werkdag wordt contact gelegd met de melder.
- b. Onze fauna specialist bezoekt op afspraak het adres en inventariseert het volgende:
  - i. vogelsoort
  - ii. locatie van het nest (plat dak, dakkapel, schoorsteen etc..)
  - iii. grootte van het legsel
  - iv. opmerkingen van de melder
  - v. advies over preventie voor de toekomst (vogelwering)
- c. Daarna behandelt hij het legsel met maïsolie om uitkomen van de eieren te voorkomen.
- d. Naast bovenstaande zal onze specialist ook omliggende daken bekijken (verrekijker) en nestlocaties registreren. Deze worden apart geregistreerd.

4. Opvolging nestmeldingen

Het is aan te bevelen om een aantal meldingen op te volgen. Zo kan het zijn dat de meeuwen nog maar 1 ei gelegd hadden waardoor het nodig is een 2^e bezoek te plannen. Ook is het mogelijk dat u als opdrachtgever de oude nesten wilt laten verwijderen (hoewel ik van mening ben dat dit de verantwoordelijkheid van de burger is).

5. Eindrapportage

Aan het eind van het broedseizoen wordt een rapport opgesteld met daarin onze gezamenlijke bevindingen. Plattegronden met de dichtheid van nesten, opgesplitst per soort, verslagen, gegeven adviezen enz... In het rapport komen ook conclusies over effect, tellingen, populatieverloop, soorten en dergelijke aan bod. Voor zover er al een historie van meldingen is kan dit opgenomen worden in het rapport. Na verloop van 2 of 3 jaar kunnen conclusies verder ontwikkeld worden. Alles wordt in het rapport vermeldt en aan u als opdrachtgever overhandigd.

Digitale registratie met iPMP

Integrated Pest Management is het geheel van maatregelen om de overlast van een plaagdier weg te nemen en uiteindelijk te voorkomen. Daarbij worden zo min mogelijk methodes ingezet die mens, dier en milieu in gezondheid of welzijn kunnen schaden.

Van elke locatie wordt op een satellietfoto welke als plattegrond dient de exacte plek van het nest aangegeven. NAW gegevens van de melder staan hierbij centraal. Als een adres meerdere nesten telt worden deze individueel geregistreerd. De nestlocatie krijgt een weerbestendige barcode. Wij registreren parameters zoals vogelsoort, aantal eieren, werkzaamheden etc... . Daarnaast ontvangt de melder / burger een advies over preventie voor de toekomst, zeg het volgende broedseizoen. Ook dit wordt vastgelegd.

Nesten die wel gemeld maar niet behandeld kunnen of mogen worden, kunnen door ons vastgelegd worden om de database zo compleet mogelijk te houden.

Nadat de registratie elektronisch afgesloten wordt is deze direct voor u online inzichtelijk.

En dan?

Na verloop van tijd vullen wij met al deze gegevens de database en kunt u naar eigen inzicht grafieken en tellingen opstellen en afdrucken. Wij gebruiken de gegevens onder meer om de rapportage op te stellen.

U kunt de gegevens intern gebruiken om beleid op te stellen of bij te stellen. Zo kunt u gaan afwegen of melders die bijvoorbeeld al 2 x een nest hebben laten behandelen maar geen preventieve maatregelen willen nemen nog recht hebben op een volgend bezoek.

Kosten

Het is op dit moment niet bekend hoeveel tijd er nodig is om alle meldingen op te volgen en de bijbehorende administratie te doen, hoe uitgebreid of beknopt het rapport gewenst is en aan welke wensen nog meer voldaan moet worden.

Op basis van de ervaringen in Leiden en onze eigen ervaring bij lopende opdrachten voor nestbeheer kan de dagbesteding uiteenlopen van 1 dag in de week vanaf maart tot enkele volledige werkweken in mei/juni. Ik ga hieronder uit van 3 maanden fulltime inzet van een faunaspecialist verdeeld over de periode maart t/m juli.

Ik calculeer het volgende:

Nesten (be)zoeken: 60 hele werkdagen (3 maand), incl. voorrijkosten verdeeld van maart t/m juli

Materialen zoals olie, disposables, immitatie eieren

Administratie / planning: 60 x 1 uur voor de werkdagen

Rapportage en vergaderingen: 5 dagdelen

Totaal **€ 35.000,--**

Optioneel:

Hoogwerker tot 17 meter (aanhanger): € 200,-- per dag

Wellicht is het een idee om een maximum bedrag te begroten en op basis van dagen of dagdelen een vast prijs af te spreken. Vervolgens kunnen op basis van nacalculatie de werkelijk uitgevoerde dagen of dagdelen in rekening gebracht worden.

Een hele werkdag, incl. voorrijkosten en materialen kost dan zo'n € 550,-- (excl. rapport en vergaderingen) Voor dat bedrag krijgt u een faunaspecialist die zijn vogels kent, VCA/KPMB gecertificeerd is, gebruik maakt van valbeveiliging, digitale registraties met iPMP uitvoert en de melder van professioneel preventief advies kan voorzien. Ook niet gemelde nesten worden door ons vastgelegd.

U ontvangt daarnaast direct en zonder vertraging online inzage in onze registraties.

Ik hoop u zo enigszins op weg geholpen te hebben. Graag ontvang ik uw reactie, suggesties en vragen om zo de vraagstelling verder uit te diepen. Genoemde prijs is excl. BTW en niet bindend totdat wederzijds duidelijkheid verkregen is over de invulling van een definitieve offerte.

Ik ben graag bereid om deze conceptofferte persoonlijk toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Jeroen Koole
directeur